



ת"פ 43793/08/17 - מדינת ישראל-תביעות נגב נגד אדם אבו עמאר- בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 43793-08-17 מדינת ישראל נ' אבו עמאר(עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופט יניב בן הרוש המאשימה	מדינת ישראל-תביעות נגב ע"י ב"כ עוה"ד מורן אלקבץ-עומסי
נגד הנאשם		אדם אבו עמאר-בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד פאולה ברוש

גזר דין

רקע

1. ביום 3.10.21, הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בביצוע עבירה של **גניבה בידי עובד** - לפי סעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") הוסכם בין הצדדים כי הצדדים יטענו לעונש באופן פתוח.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום עבד הנאשם בתחנת דלק דור אלון בתפקיד מוכר בחנות נוחות "אלונית". בתאריכים שונים בין החודשים יולי 2016 לבין ספטמבר 2016, במספר רב של מועדים, גנב הנאשם מתוך קופת החנות מזומנים בשווי כולל של 12,000 ₪ בכך שלאחר שמכר מוצרים ללקוחות וקיבל מהם כסף במזומן, ביטל את הרכישה בקופת החנות ושלשל את הכסף שקיבל עבור המוצרים לכיסו.

תמצית תסקיר שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם הוגשו חמישה תסקירים.
4. בתסקירו הראשון של שירות המבחן מיום 2.1.22, סקר שירות המבחן את אורחות חיי הנאשם. שירות המבחן התייחס לעברו הפלילי של הנאשם ולישימוש קודם בסמים. שירות המבחן ציין כי הנאשם הודה בביצוע העבירות והבין את חומרת מעשיו. כמו כן, עלה כי על אף שנערך הסדר להשבת הכסף שגנב, טרם החל בתשלום הכסף. שירות המבחן התרשם כי הצורך בביצוע העבירות לא היה כלכלי כי אם רגשי. הנאשם ביטא רצון ראשוני לעבור טיפול. שירות המבחן התרשם מגורמי סיכון להמשך ביצוע עבירות. בסוף התסקיר המליץ שירות המבחן על שילוב הנאשם בקבוצה טיפולית לעברייני מרמה.



5. מהתסקיר השני של שירות המבחן מיום 8.5.22 עלה כי הנאשם שובץ לקבוצה טיפולית ולא התייצב לפגישה הראשונה משום שאשתו ילדה ומעבר לכך לא התקיימו מפגשים נוספים. לפיכך המליץ שירות המבחן על דחיה נוספת.

6. מהתסקיר השלישי מיום 25.8.22 עלה כי הנאשם החסיר מספר מפגשים מהקבוצה הטיפולית בשל חג הקורבן ולידת אשתו. שירות המבחן מסר כי הוא בספק באשר לרצונו של הנאשם לערוך שינוי בחייו וכי ההליך הנוכחי אינו מהווה גורם הרתעה משמעותי עבורו.

7. מהתסקיר הרביעי מיום 29.1.23 עלה כי במהלך הטיפול נעצר הנאשם בתיק תעבורה והועבר למעצר באיזוק אלקטרוני ולכן הופסקה השתתפותו בטיפול. לדבריו עתיד לרצות מאסר בפועל בכלא בתאריך 22.5.22. (יוער כי מדובר בטעות ומוסכם על הצדדים כי תאריך תחילת ריצוי המאסר בגין תיק התעבורה הוא 22.3.22) שירות המבחן המליץ על הטלת צו מבחן במסגרתו ישולב בקבוצה טיפולית לאחר שחרורו מהכלא ואף יבצע של"צ לאחר שחרורו מהכלא.

טיעוני הצדדים לעונש

8. ביום 20.2.23 הגישה ב"כ המאשימה, רישום פלילי של הנאשם, (1/ת) ורישום תעבורתי (2/ת) תיארה את העבירה שבוצעה על ידי הנאשם, והערכים שנפגעו. הפנתה לפסיקה רלוונטית. עתרה למתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד לשנת מאסר. התייחסה לחוסר ההלימה בין תוכן התסקיר ונסיבות הנאשם לבין ההמלצה הסופית של שירות המבחן, לא כל שכן משהנאשם עתיד להתחיל לרצות עונש מאסר מאחורי סורג וברח במסגרת תיק אחר. בסיכומו של דבר עתרה לעונש ברף התחתון של השליש האמצעי של המתחם לצד מאסר מותנה ארוך ומרתיע, קנס כספי ופיצוי למעסיק.

9. ב"כ הנאשם ביקשה לאמץ את המלצות שירות המבחן. ציינה כי הנאשם הודה ולקח אחריות. הפנתה לכך שמדובר באירוע ישן משנת 2016. הפנתה לפסיקה התומכת בקביעת מתחם עונש שתחתיתו מאסר על תנאי ושל"צ. הסבירה כי בתיק התעבורה הוצע לנאשם עונש של 9 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, אך הוא העדיף כי העונש ירוצה מאחורי סורג וברח משום שאז הוסכם על התביעה שהעונש יהיה קצר יותר - בן 5 חודשים בלבד. הפנתה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, למצב הרפואי של בני משפחתו ולמשבר הכלכלי אליו נקלע. ציינה כי העבר הפלילי של הנאשם ישן ולא רלוונטי. טענה כי נרתם להליך טיפולי, על אף שההליך נקטע. ציינה כי לו היה הנאשם משיב את הכסף שגנב התביעה הייתה מסכימה לעונש צופה פני עתיד. הציעה לקבל תסקיר משלים לאחר שחרורו ממאסר.

10. הנאשם, מסר כי מאז 2016 ועד היום לא ביצע כל עבירה. למד מהטעויות. רוצה לצאת לדרך חדשה. לגבי העבירה התעבורתית ציין כי נסע להביא לילד שלו תרופה. מעונין להמשיך בטיפול אחרי מאסרו. רוצה לצאת מהכלא ולקבל את העונש בתיק הזה לא משנה מה יהיה העונש.



קביעת מתחם העונש ההולם

11. בקביעת מתחם העונש על בית המשפט להתחשב בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

12. הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם הינם קניינו של המעסיק, זאת לצד הגנה על חיי מסחר התקנים.

13. מידת הפגיעה בערכים הללו הינה בינונית-גבוהה, משום שהנאשם ניצל את מעמדו כעובד המקום על מנת לבצע את הגניבה, ואף בשים לב לכך שמדובר בסכום כספי לא מבוטל. זאת ועוד, הנאשם ביצע את העבירה לאורך תקופה ארוכה בת מספר חודשים, כך שלא מדובר באירוע חד פעמי או באפיזודה חולפת קצרת טווח. נתון נוסף הוא, שגם אם נפגע העבירה הוא בעל תחנת הדלק, הלכה למעשה, הנאשם אף שיטה לאורך תקופה בלקוחות רבים של תחנת דלק.

מדיניות הענישה הנוהגת

14. בחינת מדיניות הענישה במקרים דומים מעלה כי קיים מגוון ענישה רחב, והכל תוך התחשבות בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה:

מפסיקת בית המשפט העליון ראו למשל את רע"פ 3153/10 **שבשילי נ' מדינת ישראל**, שם הורשע הנאשם בעבירה של גניבה בידי עובד, בשלוש הזדמנויות, בסכום כולל של \$2,000. בית המשפט הטיל עונש בן 8 חודשי מאסר. רע"פ 5471/15 **לסטר נ' מדינת ישראל**, שם הורשע הנאשם בגניבה בידי עובד בצוותא בסכום כולל של 80,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 3 חודשי עבודות שירות ל-15 חודשי מאסר והטיל 6 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי החמיר את העונש ל-8 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח. בית המשפט העליון אישר את העונש. כמו כן, ראו רע"פ 1960/15 **ברוקס נ' מדינת ישראל**, שם הורשע נאשם נעדר עבר פלילי, בגניבה בידי עובד בסכום כולל של 75,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 6 חודשי עבודות שירות ל-18 חודשי מאסר והטיל 10 חודשי מאסר. בע"פ 6573/15 **גרשון נ' מ"י** הורשע הנאשם על פי הודאתו בכך שבעת ששימש מנהל מדור גבייה בבית המכס והמע"מ בירושלים והיה אחראי לגביית חובות מנישומים, נטל לכיסו, במהלך כשנה, תשלומים בהיקף כולל של 40,000 ₪. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם הענישה ההולם בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, והעמיד את עונשו של המערער על 12 חודשים. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה, על אף התסקיר החיובי שהוגש, חרטתו של המערער והעובדה שהחזיר את מלוא הסכום שגנב.

מפסיקת בית משפט המחוזי ראו למשל עפ"ג 10187-10-15 **עוזרי נ' מדינת ישראל**, שם הורשע הנאשם בגניבה ממעביד בשווי 17,000 ₪. נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר והוטל עונש של 4 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. ע"פ 20466-10-14 **אילטוב נ'**



מדינת ישראל, שם הורשע הנאשם בגניבה ממעביד, במספר הזדמנויות, בשווי כולל של 10,000 ₪ בית משפט השלום הטיל עונש של 6 חודשי מאסר ואילו במסגרת הערעור, בית המשפט המחוזי הפחית את העונש ל-4 חודשים בלבד.

ומפסיקת בית משפט השלום ראו למשל ת"פ 40375-02-22 **מדינת ישראל נ' מריה בוטה** שם נדון עניינה של נאשמת שגנבה מאדם בו טיפלה סך של כ-50,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר. ת"פ 4820-05-12 **מדינת ישראל נ' טמירוב** שם נדון עניינה של נאשמת, נעדרת עבר פלילי, שהורשעה בגניבה ובגניבה ממעביד. הנאשמת הועסקה במשק בית וגנבה ממעסיקה טלפון סלולרי בו עשתה שימוש בשווי של 5,233 ₪. מבית אחר בו הועסקה במשק בית גנבה הנאשמת כסף מזומן בסך של 4,400 ₪. על הנאשמת, אשר החזירה חלק מסכומי הגניבה, נגזרו 45 ימי מאסר בדרך של עבודות שרות. ערעור שהוגש לביהמ"ש המחוזי נדחה.

במקרים פחותים בחומרתם נקבעו מתחמי ענישה שתחתיתם מאסר מותנה. ראו למשל ת"פ (רמלה) 61227-07-19 **מדינת ישראל נ' בן שבת** שם הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בעבירה של גניבה בידי עובד וגניבה בכך שבעת שעבדה כמטפלת סיעודית גנבה מתיק של המתלוננת תכשיטים ומכרה אותם לאחר בסכום של 3,200 ₪. בית משפט קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי, של"צ ועד 12 חודשי מאסר בפועל. וכן ראו ת"פ (קריות) 28556-05-19 **מדינת ישראל נ' ג'ראר** שם הנאשמת הנאשם הורשעה בהתאם להודאתה בעבירה של גניבה בידי עובד, בכך שבעת שעבדה כמטפלת גנבה ביחד עם בעלה כרטיס אשראי של מטופלת, ומשכה מחשבונה כספים סך הגניבה כ 12,000 ₪. בית משפט קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר על תנאי ל-12 חודשי מאסר בפועל.

עיינתי אף בפסק הדין אליו הפנתה ב"כ הנאשם ת"פ 55418-10-10 **מדינת ישראל נ' גל**, אך לא מצאתי כי הוא יפה לעניינו משום שמדובר בתיק ישן מבית משפט השלום, אשר אינו עולה בקנה אחד עם הענישה הנוהגת בעת הזו כפי שבאה לידי ביטוי בפסיקה עקבית של הערכאות הגבוהות, שפסיקתן מחייבת. כמו כן, שם דובר בנאשם נעדר עבר פלילי ואילו בעניינו מדובר בנאשם בעל עבר פלילי שמרצה כעת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא.

נסיבות ביצוע העבירה

15. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לקחתי בחשבון כי המעשים שביצע הנאשם בוצעו בתחום מסוים, היו כרוכים בשיטוי לקוחות תחנת הדלק, גם אם לא הייתה פגיעה בכיסם של הלקוחות. המעשים נעשו תוך ניצול תפקידו ומעילה באמון שניתן בו על ידי מעסיקו, ובוצעו לאורך תקופה ממושכת.

16. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשם, מידת הפגיעה בערכים אלו, בנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאני קובע כי מתחם העונש במקרה זה, נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריא, מאסר על תנאי מרתיע, פיצוי וקנס.



סטייה ממתחם העונש ההולם

17. על נאשם המבקש לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם הנטל להציג ראיות לכך שעבר הליך שיקומי. ובעניין זה ראו למשל רע"פ 1705/22 **אלצראיעה נ' מדינת ישראל**. במסגרת המבחנים שנקבעו בפסיקה לחריגה מטעמי שיקום, נקבע כי בית המשפט ישקול את: "המוטיבציה שהפגין האדם שהשתקם, הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר, השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה, הבעת חרטה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה". ראו ע"פ 1229/19 **סלומינסקי נ' מדינת ישראל**. וכן ראו ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל**. ובצד האמור יש לזכור כי ככל שהעבירה ונסיבותיה חמורות יותר, כך גובר הנטל על הוטען להקלה בשל שיקולי שיקום. ראו למשל ע"פ 3429/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**.

18. לא התרשמתי כי הנאשם הפגין מוטיבציה יתרה, בנסיבות בהן לא הגיע לחלק מהמפגשים אצל שירות המבחן, ובנסיבות בהן על אף שהוכנו בעניינו חמישה תסקירים, תוכנם אינו מעיד על שינוי עמוק בהתנהגותו, ואם בכך לא די הרי שהנאשם לא חדל מלבצע עבירות ועתה הוא אף מרצה מאסר בגין עבירה שביצעה לאחרונה. ודוק, סטייה מטעמי שיקום, שמורה רק למקרים חריגים בהם ניכרים בפועל סיכויי שיקום מובהקים. ראו ע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני**.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם

19. לשם קביעת העונש ההולם, בגדרי מתחם העונש, על בית המשפט להידרש לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

א. הנאשם בעל עבר פלילי והוא מרצה כעת מאסר.

ב. סכום הכסף שהנאשם גנב לא הוחזר.

ג. הנאשם אינו צעיר או מבוגר באופן המצדיק התחשבות, אך נסיבות חייו של הנאשם כפי שתוארו בכתב האישום מורכבות ומצדיקות התחשבות מסוימת בעונש.

ד. ביחס לחלוף הזמן, הרי שאכן מדובר בתיק ישן משנת 2016, יחד עם זאת בבחינת הסיבות לחלוף הזמן, מצאתי כי המאשימה לא השתתתה בהגשת כתב האישום, אלא היה זה הנאשם שלא התייצב לדיונים רבים בעניינו ולא עמד בהסדר עם התביעה להפקדת סכום כספי.

ה. מתסקיר שירות המבחן עולה כי שיתוף הפעולה של הנאשם לא היה חף מקשיים וכי השתתפותו בקבוצה הטיפולית נעצרה נוכח מעצרו בתיק אחר. לא נעלמה מעיניי המלצתו הסופית של שירות המבחן, להסתפק



בעונש של"צ. אך על אף הערכת מקצועיותו הרבה, של שירות מבחן, הלכה היא כי היא: **"מהווה המלצה בלבד, ובית המשפט רשאי להפעיל את שיקול דעתו בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים לפניו"** ראו למשל ע"פ 5626/14 **לנקין נ' מדינת ישראל** וכן רע"פ 4144/15 **אבו אלטיף נ' מדינת ישראל**. הדברים נכונים ביתר שאת, בנסיבות בהן המלצת שירות מבחן אינה עולה בקנה אחד עם תוכן התסקירים בעניינו של הנאשם, שלא מלמדים על כך ששינה דרכיו, ואף לא עולה בקנה אחד עם כך שהנאשם מרצה כעת מאסר מאחורי סורג וברית, וביתר שאת בשים לב להעדפתו לרצות את עונשו בתיק האחר מאחורי סורג וברית, תחת ריצויו בדרך של עבודות שירות.

20. לאחר בחינת כלל השיקולים, התרשמתי כי יש לקבוע את העונש הראוי ברף הבינוני של המתחם.

21. ביחס לאופן ריצוי עונש המאסר, הרי שבנסיבות העניין לא מצאתי כל טעם לבחון אפשרות לריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות. הלכה היא כי ריצוי עונש בדרך עבודות שירות הינו בבחינת פריבילגיה. דהיינו, אין לנאשם זכות קנויה לריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות. ראו למשל רע"פ 2604/22 **מגן נ' מדינת ישראל**. זאת ועוד, לא רק שמדובר בפריבילגיה, אלא שמדובר בפריבילגיה בעלת תכלית שיקומית. ראו למשל רע"ב 3867/17 **עמית חדד נ' הממונה על עבודות השירות**. הנאשם מרצה כעת עונש מאסר מאחורי סורג וברית, בהתאם לבקשתו, על אף שיכול היה לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות, לו היה מעוניין בכך. כך שלמעשה, הנאשם העיד על עצמו בהתנהגותו, כי אינו מעוניין בענישה שיקומית דוגמת עבודות שירות. זאת ועוד, ומבלי לקבוע יתדות, הרי שעל פני הדברים נראה כי מקום בו אדם מרצה מאסר מאחורי סורג וברית ובה בעת מבקש לרצות עונש עתידי אחר בדרך של עבודות שירות, נדרש טעם כבד משקל להיעתר לבקשתו. עניין אחרון הוא שהאינטרס הציבורי מחייב כי ההליך הפלילי יסתיים בתוך זמן סביר מתחילתו. בעניינו מדובר בתיק משנת 2016, שנגרר בשל התנהלות הנאשם, והמשך קיומו לפרק זמן ניכר לא מתיישב עם האינטרס הציבורי.

22. בכל הנוגע לפיצוי הרי שהלכה היא כי מצבו הכלכלי של הנאשם אינו משמש שיקול בקביעת גובה הפיצוי. ראו למשל ע"פ 4283/22 **באחיס נ' מדינת ישראל**.

גזירת הדין

23. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברית.

ב. המאסר ירוצה במצטבר לכל מאסר אחר.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל במידה והנאשם יעבור במשך תקופת



התנאי העבירה בה הורשע.

ד. פיצוי בסך 12,000 ₪ שישולם למתלונן, עד ליום 1.12.23.

הודעה זכות ערעור כדין.

ניתן היום, י' אייר תשפ"ג, 01 מאי 2023, במעמד הצדדים.